

Zákon o dobrovoľníctve č. 406/2011 Z.z. účinnej od 1.1.2016

Vyhlasenie Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií k novele

Dňa 1.1.2016 nadobudol účinnosť Zákon o športe č. 440/2015 Z.z., ktorý súčasne novelizoval Zákon o dobrovoľníctve.

V Zákone o dobrovoľníctve doplnil časť dotýkajúcu sa zmluvy o dobrovoľníctve a to tak, že použil tzv. **inštitút straty času** ako možnosť finančnej úhrady za stratu času „dobrovoľníka“ vykonávajúceho dobrovoľnícku činnosť v športe.

Takto novela zásadným spôsobom narušila základný princíp dobrovoľníctva, ktoré sa vykonáva BEZ NÁROKU NA ODMENU, slobodne a VO VOĽNOM ČASE.

V Zákone o dobrovoľníctve sa konkrétne v § 6, venujúcemu sa **zmluve o dobrovoľníckej činnosti**, v článku 2 - doplnil nový bod e, v ktorom je uvedené, že písomná zmluva medzi organizáciou a dobrovoľníkom môže obsahovať:

„náhradu za stratu času dobrovoľníka zapísaného v informačnom systéme športu za každú hodinu vykonávania dobrovoľníckej činnosti v športe najviac vo výške hodinovej minimálnej mzdy.“ Podľa nového znenia sa teda dobrovoľníkom v športe môže platiť za stratu času, teda za ich dobrovoľnícku činnosť.

Inštitút náhrady za stratu času uvádza zákonník práce ako možnosť odmeny alebo náhradného voľna za čas strávený napr. na služobnej ceste.

Inštitút straty času ďalej môžu využívať advokáti, znalci či prekladatelia na základe vyhlášok jednotlivých ministerstiev, ktoré stanovujú spôsoby a výšky náhrady či odmeny.

Náhrada či odmena za stratu času je však v rozpore s princípom dobrovoľníctva. Človek vstupuje do dobrovoľníctva s vedomím, že venuje svoj čas, t.j. vzdáva sa toho, že by požadoval nejakú náhradu za stratu času.

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií týmto vyhlasuje, že uvedené doplnenie zákona o citovaný bod vážne narušilo nielen filozofiu dobrovoľníctva, ale aj zákonnú definíciu dobrovoľníctva, uvedenú v Zákone o dobrovoľníctve, §2, bod 1: „Dobrovoľníkom je fyzická osoba, ktorá **na základe svojho slobodného rozhodnutia bez nároku na odmenu** vykonáva pre inú osobu s jej súhlasom v jej prospech alebo vo verejný prospech dobrovoľnícku činnosť založenú na svojej schopnosti, zručnosti alebo vedomosti a spĺňa podmienky ustanovené týmto zákonom.“

Platforma po voľbách bude preto vyzývať štát k novele zákona o dobrovoľníctva. Rovnako žiadame organizácie občianskej spoločnosti, aby sa nepokúšali legislatívne rozšíriť podobné nároky na náhradu straty času dobrovoľníkov aj v iných verejnoprospešných oblastiach.

Aktuálne znenie Zákona o dobrovoľníctve nájdete tu: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2011-406/znenie-20160101#cl6>